

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцян Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»: збірник наукових праць // О. А. Галіцян, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

upbringing of obedient executor oriented to meet the requirements of the physical education program. Under such conditions of physical education it is impossible to form a personality. For this purpose we have to change the target figures of physical culture sphere from the concept of health and physical education to the formation of physical culture of an individual within the general culture.

According to the Law of Ukraine "On Education", the physical education involves the integration of physical training and education, physical development and preservation of health, providing a high level of physical culture of an individual. The orientation of physical education on mastering strictly regulated program material, the content of which is determined by mandatory applied training and regulatory tests passing, excludes the possibility to address to the student's personality and the development of his individuality.

The specific focus to use tools, techniques, forms of training and education in the field of physical culture has led to the breakdown of education and physical training – students are not fully aware of and do not take physical education as a vital value. As a result, the physical education as a subject of a higher education institution, does not fulfill entirely its important function – the formation of an effective attitude of a man to his own physical improvement, and thus characterized by a decrease in most students' interest to sports activities and its reduced prestige.

The above data shows that one and two physical education classes a week cannot solve the problem of eliminating the deficit of students' motor activity. Limited in amount and content, the physical education in a higher education institution is not able to completely solve the complex problems of improvement of physical, spiritual and intellectual development of students.

The solution must be carried out through the physical culture education of an individual, associated with desire, need and ability of a young man to keep and improve his health through a wide range of knowledge, the receipt of which is subject to the allocation of the educational aspect of physical education classes. The educational aspect should be understood as students' mastering of scientific knowledge, practical skills and abilities, development of mentally cognitive and creative abilities as well as worldview and moral and aesthetic culture.

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Яворська Галина Харлампіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, Україна

Поняття професіогенезу починає все більше використовуватися сучасними дослідниками професій (психологами, педагогами). Під професіогенезом розуміють розвиток особистості, зміни і перетворення її психологічної структури, зумовлені засвоєнням і здійсненням професійної діяльності. Цей процес особистісного розвитку і становлення професіонала від початківця до творця є залежним від історичного розвитку системи професій як соціального інституту, від існуючих освітніх систем, від соціально-економічних умов здійснення професійної діяльності.

Загальною закономірністю професіогенезу є те, що всі його лінії (історична, економічна, інформаційна, особистісна) охоплюють закономірності розвитку особистості як професіонала і вимагають від неї активності в розвитку і утворенні психологічної структури, що забезпечуватиме професійну діяльність і

особистісну ідентичність, яка її координуватиме. Індивідуальний професійний розвиток, не дивлячись на відмінності в конкретних видах праці, має мету – формування особистості професіонала як суб'єкта, що повинен самостійно і якісно і виконувати професійні функції з оптимальними психологічними затратами. Особистісний професіогенез відбувається за двома напрямками: формування внутрішніх засобів професійної діяльності (спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних і достатніх для певної предметної області, розвиток таких підструктур особистості, як мотивація професійної праці, професійні риси характеру, здатність до професійного спілкування, рефлексія, інтелектуально-творчі якості, адекватний індивідуальний стиль професійної діяльності залежно від психофізіологічних якостей; в ході цього формування відбувається поступова структурна перебудова особистості, і зростає її автономність при вирішенні професійних завдань). Формування та засвоєння зовнішніх (соціальних) засобів професійної діяльності, що супроводжується накопиченням певних соціальних регуляторів в даному професійному співтоваристві; освоєння соціального простору професії, відповідних матеріалів і інформаційних засобів професійної діяльності. Ці два напрямки професіогенезу співвідносяться з формуванням внутрішньої і зовнішньої професійної ідентичності.

В сучасних соціально-економічних умовах переосмислюється саме поняття професіоналізму. В умовах планової економіки професіоналами вважали спеціалістів, що мали відповідну кваліфікацію. В умовах ринкової економіки професіонал – це кваліфікований спеціаліст, що разом з цим володіє умінням перемогати у вільній конкурентній боротьбі.

Професіонал, з нашої точки зору, – це соціально компетентна, психологічно зріла особистість, що володіє нормами професії як в мотиваційному, так і в інструментальному планах, результативно і успішно, з високою продуктивністю і якістю здійснює свою професійну діяльність, відзначається розвинутими професійними перспективами, самостійно будує сценарій свого професійного життя, розвиває свою особистість і індивідуальність засобами професії, протистойть зовнішнім перешкодам, збагачує досвід професії оригінальним творчим внеском, сприяє підвищенню престижу своєї професії в суспільстві і суспільного інтересу до неї. Адже, професіоналізм як результат професіогенезу - це інтегративна характеристика професійно зрілої особистості як суб'єкта діяльності, спілкування, праці.

Можна виділити дві групи професій, відповідно до ролі саме особистості у здійсненні професійної діяльності: а) професії, в яких домінують вузькоспеціалізовані знання, уміння, навички, а вплив особистісних якостей на результат праці мінімальний; людина досягає професійної (інструментальної) майстерності незалежно від зрілості особистості і все одно може вважатися професіоналом; б) професії типу «людина – людина», в яких особистісна зрілість є головною і неодмінною умовою успішного професійного становлення.

Таким чином, є професіоналізація, що не зачіпає особистісний розвиток, а є така професіоналізація, що значно впливає на розвиток особистості.

Відображення у професійному виборі особистості її психологічної структури сприяє успішному оволодінню професією. Ряд професій на самому початку вимагають певних психологічних властивостей, на основі яких відбувається підбір до певних професійних груп (наприклад, педагогу потрібна комунікативна обдарованість, правоохоронцю – фізична та психічна врівноваженість, лікарю – психологічна врівноваженість, актору – емоційність тощо). Фахівці, при невідповідності особистісних властивостей вимогам професії, погано справляються

з обов'язками, сприймають свою професію як муку, страждають від неї. Професійний і особистісний розвиток, не дивлячись на їх взаємообумовленість, необхідно розрізняти, але професійний і особистісний розвиток можуть взаємно підпорядковувати і взаємно посилювати один одного.

Особистість може використовувати професію для своїх цілей, «підкорити професію» своїй особистості, щоб досягти певного способу життя, матеріального благополуччя. В такому випадку особистість утверджує себе над професією, виступає сама головною цінністю, дорожить собою як цінністю і не дорожить професією, а розглядає її як виконання алгоритмів певних професійних завдань, як відповідне виконання професійної ролі, що особистість не зачіпає. Іншим життєвим випадком є підняття професії як найважливішої цінності, в ім'я якої розгортається і відбувається утвердження своєї особистості в професії, вибудовується і формується особистість – «доростання особистості до професіонала». Динамізм між двома лініями розвитку зумовлений невідповідністю структури діючого особистісного «Я» ідеальному професійному «Я».

Отже, найбільш сприятливим для обох процесів є відповідність професійного і особистісного розвитку, коли досягнення професійних вершин є одночасно і вершиною розквіту особистості фахівця.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Жизномірська Оксана Ярославівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопіль, Україна

Сучасна особистість педагога перебуваючи у бурхливому розвитку інноваційних змін та динамічних освітніх переструктурувань, потребує логічного мислення й досвіду щодо якісної реалізації підходів Нової української школи. Саме використання педагогом різних інноваційних технологій в освітньому процесі, дозволяють йому більш ретельно ознайомитися із власним «Я» (пізнати, зрозуміти, відчути, відреагувати) та водночас спробувати себе у різних соціальних взаємодіях. Переконані, що майбутній педагог Нової української школи має з гордістю працювати в освітньому закладі та, водночас збагачувати власну «силу» в професійних здібностях, можливостях, прагненнях; бачити власні переваги своєї праці; швидко та якісно визначатися із власними пріоритетами; презентувати сильні (найкращі) професійні та особистісні компетенції; застосовувати навички до критичного та креативного мислення, перспективного бачення; вміти працювати в команді, досягати колективного успіху; мати соціальні навички; проявляти емоційну стійкість у складних ситуаціях шкільного змісту; брати активну участь у різних інноваційних проектах, наукових дослідженнях, півмарафонах, флешмобах, квестах, що значно підвищують авторитет учителя та подають позитивний приклад для сучасної учнівської молоді; володіти стійкою життєвою позицією; мати чіткі переконання у професійній майстерності, педагогічній вишуканості та ідентичності тощо.

Питання професійної ідентичності, автономії, довершеності, вдосконалення, самовизначення, самореалізації власного «Я» особистості були висвітлені в наукових працях зарубіжних (Е. Еріксон, А. Маслоу, Г. Оллпорт, К. Роджерс, Е. Фромм, В. Франкл), вітчизняних учених (Н. Василенко, В. Кремень, В. Сухомлинський, К. Ушинський), а також у наукових статтях молодих дослідників (В. Андрушко, О. Матеюк, Т. Шахрай) тощо.

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталя Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемьєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛІРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСЦІ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.